

“Skolastik Bataklığı” ifadesini izah eder misiniz?

Skolastik düşünce, genel manası ile **dar ve ihatasız düşünce** demektir. Bilenen ve hakim bir düşüncenin dışında hiçbir düşünceye hayat hakkı tanımamadır. Olaylara siyah ve beyaz keskinliğinde bakmadır. Aradaki diğer tonları görmemezlikten gelmedir.

Güzelliklerin sadece kendi ağzından çıkmasına tahammül gösterip, kendi dışındaki renkli solukların seslerini kesmektir. Bencilliğin, egoistliğin ve tahammülsüzlüğün düşünceye yansımış şeklidir. Yasakçı düşünce de diyeceğimiz bu düşünce akımı genelde cehaletin hakim olduğu yerlerde yer bulsa da, bazen ilmi enaniyetin doruklara ulaştığı yerlerde de ortam bulur ve hükmünü icra eder. Bu noktadan **skolastik felsefe** bir terim ve ıstılahtır, her dönemde bulanabilir.

Skolastik felsefe kiliseye ait olan düşüncedir, Latince kökenli **schola (okul)** kelimesinden türetilen **scholasticus** teriminden gelmektedir ve kelime anlamı olarak **okul felsefesi** demektir. Bu anlam önemlidir, zira skolastik felsefe, ortaçağ düşüncesinde doğrunun zaten mevcut olduğu düşüncesine ve felsefenin okullarda okutularak öğretilmesine dayanan bir yaklaşım sergiler. Bu felsefenin temeli "**teoloji**"dir, ona dayanır ve onu desteklemeye çalışır.

Skolastik felsefe, patristik felsefenin sürdürülmesi ve orada bir öğretiyeye dönüştürülmüş olan Hristiyan inancının felsefi anlamda temellendirilip sistematize edilmesi yönündeki çabalardan meydana gelmiştir. Orta Çağın belirli bir döneminden itibaren tüm felsefe etkinliği skolastik zemininde gerçekleştiği için, ortaçağ felsefesi denildiğinde, akla gelen genellikle skolastik felsefedir. Oldukça geniş bir tarihsel dönemi kapsar.

Skolastik felsefe Orta Çağ'da kilisenin köhnemiş fikirlerinin hakim kılınmaya çalışıldığı bir ideolojidir. Bu ideolojinin hakim olduğu döneme de skolastik dönem denmiştir. Üstad Hazretleri skolastik batıklık tabiri ile düşünce ve tefekkürün donuklaşıp düşünce hayatının verimsiz bir sürecine göndermede bulunuyor. Hatta Osmanlının son dönemlerine de bu nazarla bakabiliriz. Zira o dönemlerde İslam düşüncesi donuklaşıp yeni bir soluk yeni bir bakış açısı elde edememiştir. Osmanlı medreseleri eskilerin talim edildiği yeni bir şeyin üretilemediği durağan bir haldir ki, buna da hafif yollu skolastik İslam denilebilir.